

Kitüntettek november 7-e alkalmából

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 53. évfordulója alkalmából, eredményes munkásságuk elismeréseként a különféle munkaterületek dolgozóinak kitüntetését adományozott.

A Vörös Zászló Erdemrendet kapta Csémi Károly altábornagy, a honvédelmi miniszter első helyettese.

A Munka Erdemrend arany fokozata kitüntetését kapta Csongrád megyéből: dr. Bozó Sándor, a Csongrád megyei tanács vb. titkára, Eitlérné Szilágyi Julia, az MSZMP Csongrád megyei bizottsága Oktatási Igazgatóságának vezetője, Góg Mihály, az MSZMP Csongrád városi bizottságának első titkára, Juhász József, a Szakszervezetek Csongrád megyei Tanácsának vezető titkára.

A Munka Erdemrend ezüst fokozatát nyújtották át: Forgó Pálnak, a megyei pártbizottság munkatársának, Móczán Lajosnak, a textilművek nyugállományba vonult igazgatójának, Modróczki Jánosnak, a textilművek munkásnövevényének, dr. Varga Dezsőnek, a Szeged városi pártbizottság titkárának, Csörgei Sándornak, a Gabonafelvásárló és Feldolgozó Vállalat igazgatójának, dr. Havasi Zoltánnak, az Egyetem Könyvtár igazgatójának, a Tiszatáj főszerkesztőjének, dr. Somfai Attilának, a Szegedi Kőolajfűrészt Üzem területi főgeológusának, Polán Józsefnek, az NKSZV főfőnökmesterének, dr. Horváth Károlynak, a Szegedi Élelmiszeripari Főiskola főigazgatójának.

A Munka Erdemrend bronz fokozatával tüntették ki: Bertá Istvánt, a megyei pártbizottság munkatársát, Farkas Jánosné, a Szeged városi pártbizottság adminisztrátorát, Kovács Józsefné, a hőmezővásárlási városi

pártbizottság munkatársát, Jánosi Györgyöt, a DELEP főmechanikusát, Pádi Imréné, a Minőségi Cipőgyár szegedi dolgozóját, Andó Józsefné, a Szegedi Ruhagyár dolgozóját, Huszta Géza, a mórakalmi áfész elnökét, Farkas Ferencet, a DEMÁSZ üzemvezetőjét.

A Könyvüpar Kiváló Dolgozója kitüntetését kapta: Miskolczi Istvánné, Percz Vincéné, Hegyes Dezső, Gyuris József, Csonka Ferenc és Juhász Vedres Istvánné (textilművek), Tátrai Györgyné és Pópiy Lajos (szegedi szőrmearúgyár), Kovács II. Sándor, Nagy Vendel, Stumpf Henrik és Pataki András (szegedi cipőgyár).

Az Élelmiszeripar Kiváló Dolgozója kitüntetésben részesült: Prohászka Ottó és Sánta Antal (Gabonafelvásárló és Feldolgozó Vállalat), A Nehézipar Kiváló Dolgozója: Malmos Lajos, Szalai Károly, Gerzonics József (DEMÁSZ).

A Mezőgazdaság Kiváló Dolgozója kitüntetését nyújtották át: dr. Erdei Péternek és Fogarasi Lajosnak, a Gabonatermesztési Kutató Intézet dolgozóinak.

A munkásörsejben végzett kiváló munkásságáért a Hazai Szolgálatért Erdemrend arany fokozatát kapták: dr. Teiszt István, Fekete László,

Angyal Sándor, Hegyi György, Lakatos Jenő, Török László és Ocskó Imre; ezüst fokozatot Abraham József, Braun Lajos, Csende János, Rakity Aron, dr. Somogyi Árpád és Virágos Kiss Mihály. Az érdememrem bronz fokozatát adták át Balogi Sándor, Döme József, Dudás Imre, Falkenstein János, Juhász László, Tóth Imre munkásörsejnek.

KISZ KB Dicsőre oklevelet nyújtottak át az Ifjúsági Házban szegedi KISZ-vezetőknek. Gyarmati Katalin (ATIVIZIG), Palatinusz Gizella (cipőgyár), Molnár József (MÁV), László Géza (kábelgyár), Tivadar Endre (textilművek), Isaszegi György (10. sz. AKÖV), Ruzsali József (nagyföldi kőolajfeldolgozó), Pásztor Sándor (Szeged városi ifjúgárda), Illés József (DELEP), Lányi Pál (gumigyár), Veres Gyuláné (konzervgyár), Kesztűs Lajos (ruhagyár), Nagy Ilona (Rózsa Ferenc gimnázium), Masa Anna (Majakovszkij kollégium), Kemény Eva (Tömörkény gimnázium), Illés Mihály (Zeneművészeti Főiskola), Huszár László (Felsőfokú Vasútforgalmi Technikum), Mányi Gyula (Felsőfokú Vasútforgalmi Technikum), Kovács László (KSZV), Siket Mária (kábelgyár) és Molnár Gábor (SZOTE) vette át.

Bőven termő óriás csövű paprika

Sikeres évet zárnak a megfelelő fajtát, a K-504-Duna-Tisza-közi Mezőgazdasági Kísérleti Intézet kalocsai fűszerpaprika-telepének kutatói.

Az új fajtajelöltek között megtalálták a nagyüzemi követelményeknek legjobban

megfelelő fajtát, a K-504-es hibridet. Ezt tartják a kalocsai fűszerpaprika termőkörzet jövődjét sztarjának. Bőven termő, óriás csövű, kis magházú, festéktartalma valamennyi eddig ismert fajtánál magasabb. (MTI)

Kongresszustól kongresszusig

Tudomány életünk időszerű kérdéseiről, az elmúlt időszakban elért eredményekről és a célokról dr. Antalffy

„A tudomány fejlődését, nagyobb társadalmi hatékonyságát akadályozza, hogy nincs meg a szükséges összhang társadalmi, népgazdasági céljaink és a kutatómunka között, s nem fejlődik kielégítően az irányítás és a tervezés módszere és gyakorlata”. (Az MSZMP IX. kongresszusának határozatából.)

György professzor, az állam- és jogtudományok doktora nyilatkozott, válaszolva kérdéseinkre.

A tudományos kutatás helyzete és lehetőségei a tudománypolitikai irányelvek tükrében

● Az elmúlt kongresszus óta megjelentek a párt tudománypolitikai irányelvei, mely alapján meggyőzően is megtárgyalták a tennivalókat. Kérjük, summázza ezek lényegét.

— Az MSZMP Csongrád megyei és Szeged városi bizottságai széles körű előzetes felmérés és elemzés után — egy kiküldött munkabizottság jelentése alapján — foglalkoztak a tudományos kutatás problémáival. Ennek során reális képet vázoltak fel a tudományos kutatás jelenlegi helyzetéről mind a társadalomtudományok, mind pedig a természettudományok vonatkozásában.

— A tárgyalt anyag a kutatómunkát gátló tényezőket is foglalkoztat, és megjelölte a „saját erőből” is áthidalható nehézségeket, valamint azokat is, amelyek csak felsőbb fórumok segítségével oldhatók meg.

A kutatások fejlesztésének fő irányait és arányait valamennyi tudományág vonatkozásában hosszabb időre megvizsgálták.

— A pártbizottsági előterjesztés és az annak alapján lefolytatott vita természetesen foglalkozott a kutatás irányításával és a tudományos élet más olyan fontos vonatkozásaival is, mint például a jobb információ megteremtésének szükségességével, az úgynevezett vidéki helyzetből fakadó egyes problémákkal és a káderutánpótlás nagyon is égető kérdéseivel.

● Milyen lépések történtek, illetve milyen lehetőségek vannak meggyőzően a tudomány és a gyakorlat közelítésére?

— Általánosságban azt mondhatjuk el, hogy az eltelő rövid idő alatt számos olyan tendenciával találkozunk párt- és állami dokumentumokban egyaránt, miszerint növelni kell a nemzeti jövedelemből a tudományos kutatásokra fordított erőforrásokat és — úgy látszik — az anyagi feltételek most már jobban biztosítottak lesznek, mint voltak a múltban. Egyébként az MSZMP X. kongresszusának irányelvei is tartalmazták ezt az alapvető követelményt.

— Az anyagi feltételek megteremtése mellett további parancsoló szükségesség a tudományos káderek biztosítása, amelyhez jó alapot nyújt az a rendelkezés, amely képesítendő tudományos ösztöndíjas gyakornoki helyeket teremt az egyetemeken és más kutatóhelyeken.

— A tudományos munka irányításának szervezeti megerősítése és koordinálása érdekében is történtek kedvező lépések. Talán elég utalni a Magyar Tudományos Akadémia nemrégiben megtörtént átszervezésére is. Természetesen amj az egyes tudományok hatásait illeti ezzel kapcsolatban — hogy saját szakterülettel maradjak

— elmondanám: például a tudományos jogi nézetek hatásának felmérésében nehézséget jelent az, hogy a tudatátalakításban más jelentékeny tényező; is közrejátszanak, nevezetesen: a gazdasági, a társadalmi, a politikai viszonyok, és sok más ideológiai tényező is. Éppen ezért nehéz elemezni, mi az a hatás, amely az állam- és jogtudományoknak, és mi az, amj más tényezőknél tudható be. Legyen szabad ezzel kapcsolatban megjegyezni, hogy ez is egy olyan problémakör, amely éppen tudományos kimunkálásra vár. Az állam- és jogtudomány többnyire áttételesen hat, legközvetlenebbül a törvényalkotásra, ez pedig a tudománnyal együtt a joggyakorlatra, ami pedig általában a társadalmi tudat alakulására van hatással. De az állam- és jogtudomány hatása kétségtelenül fellelhető a politikai gondolkodásban is, habár ez az előbbi rendszerint megelőzi. A jogi nézetek elemei azok, amelyek behatolnak a politikai gondolkodásba. Így nyugodtan elmondhatjuk, hogy a törvényességről, az állampolgári jogokról és kötelességekről, a felelősségről vallott jogi nézetek elemei ma már a szocialista emberi műveltség részévé váltak. Lehetne szólni még a jogtudomány hatásáról a gazdasági viszonyok, illetve a tömegek ideológiai-politikai gondolkodása tekintetében is.

— Természetesen valamennyi tudományág tekintetében kimutathatók a gyakorlati hatások, és ma már örvendetesen tapasztalható kutatóhelyeinken a gyakorlat felé fordulás, mind az alap, mind az alkalmazott tudományok tekintetében, hiszen az úgynevezett alaptudományok is végső soron a gyakorlatot, mindennapi életünket, a népgazdasági érdekeket szolgálják, ha áttételesen is. Egyébként a tudományos kutatások finanszírozásának új rendszere is kétségtelenül ebbe az irányba hat.

● Készültek-e tervek a szegedi tudományos bázis hatékonyabb felhasználására?

— Az egyes tudományágak tekintetében most folvik a távlati tudományos tervek kidolgozása és — tudomásom szerint — ezekben a nagy fontosságú távlati tudományos tervekben komoly szerepet kapnak a Szegeden működő tudósok és intézetek — mert kétségtelen — a fővároson kívül Szeged az egyetlen olyan vidéki tudományos és kulturális központ, ahol a tudományok komplexitása, összetettsége mellett olyan társadalomtudományi, természettudományi, orvostudományi és agrártudományi kapacitással rendelkezik, amelyet ezek a távlati fejlesztési tervek semmiképpen sem tudnak nélkülözni. Talán elég utalni arra, hogy a Magyar Tudományos Akadémia Biológiai

Központja is azért kapott itt otthont, mert Szegeden adottak a személyi feltételek ahhoz, hogy ebben a városban nemzetközi méretekben is jelentős tudományos kutatómunka bontakozzék ki!

— Azt is el szeretném ezzel a kérdéskörrel kapcsolatban mondani, hogy éppen az adott komplexitásból kifolyólag, az eddignél nagyobb fokú együttműködés van szükség a szegedi tudományos intézmények között. De természetesen eme horizontális együttműködés mellett szükség van egy bizonyos fajta vertikális együttműködésre is más helyeken működő tudományos központokkal. Erre példát ugyan csak a saját szakterületemről szeretnék mondani. Most folyik a közigazgatás fejlesztésének komplex tudományos megalapozását szolgáló tervezés. Ennek a kutatásnak a fő célkitűzése mindazoknak a tudományosan megalapozott eljárásoknak, módszereknek szervezeti formáknak és eszközöknek a feltárása és összegezése, amelyek — hazai lehetőségek keretei között — nemzetközi szinten is a közigazgatási munka hatékonyságának és célrérőségének növekedését eredményezik. Olyan kutatási témák vannak tervbe véve, mint például: a társadalom, a politika és az igazgatás viszonya; a regionális igazgatás problémái; a közigazgatás információs rendszere, tevékenységének mérése és hatékonyságának a problémája; az urbanizáció hatása a közigazgatásra stb. Ebben a kutatási tevékenységben természetesen nemcsak az állam- és jogtudományok képviselői, hanem a pszichológia, a közgazdaságtudomány, a kibernetika, a gazdasági földrajz, a statisztika, a demográfia szakemberei is részt vesznek majd, köztük szegedi tudósok is.

— Nagyon egyet kell érteni a pártbizottság vitáiban elhangzott azon megállapításokkal is, amelyek kiemelték, hogy a nemzetközi tapasztalatok mutatják: a vidéki tudományos centrumok léte nemhogy nem okozott kárt az illető országok tudományos életében, hanem nagyon előnyösen befolyásolták azt. Az egyetemek viszonylatában tulajdonképpen nem is a fejlesztés kérdéséhez tartozik, hanem az általános helyzet felszámolásához az a tény, hogy a vidéki, így a szegedi egyetemek és főiskolák, tudományos intézmények a jelenlegi körülmények között is hátrányosabb helyzetben vannak, mint a fővárosiak. A régebben kialakult helyzet kétségtelenül a hibásan feiforgott koncentráció elvének alkalmazása miatt állt így elő.

— Az irányelvek birtokában reméljük, hogy valamennyi tudományág tekintetében a koncentrált feladatok megoldása több kutatóhely gardájára, így a szegedi kutatók együttesére is vonatkozik majd a jövőben.

A IV. ötéves terv számaiból

VÁGÓÁLLAT-TERMELESÉS ÉS ÁLLATI TERMÉKHOZAM ALAKULÁSA (1970-1975)

